

Nr 284

Av herr Karlsson, Göran och herr Högström, om utredning angående statliga hyressubventioner åt handikappade.

(Lika lydande med motion nr 354 i Andra kammaren)

Trots statliga bidrag till merkostnaderna vid inredning av för handikappade specialinredda bostäder har produktion av sådana icke ökat i sådan grad som är nödvändig för att tillgodose behovet, sett ur social och medicinsk synpunkt. Antalet sådana lägenheter beräknas vid utgången av 1966 uppgå till 2 238, medan behovet beräknas till minst 15 000 lägenheter.

Av en av Göteborgs stad gjord undersökning rörande rörelsehindrades bosättning i staden framgår att förekomsten av personer med förflyttningshinder är större i bostadsområden som är byggda 1945 eller tidigare än i nyare bostadsområden. Utredarna anför att en av orsakerna här till torde kunna hänföras till differenser i fråga om bostadskostnader som föreligger för lägenheter av olika ålder. Då några specialinredda handikappbostäder inte producerades före 1950 och ombyggnad av äldre bostäder sällan sker, bekräftar uppgiften andra undersökningar som redovisar att handikappade ofta har bostäder med lägre standard än genomsnittet av befolkningen i övrigt. En undersökning som verkställdes av sociologiska institutionen i Uppsala visar sålunda att inte mindre än 41 % av polioskadade husmödrar har modern eller halvmodern lägenhet och 22 % 1 rum och kök eller mindre.

I göteborgsundersökningen redovisas svaren på en enkät till en frågegrupp omfattande personer med rörelsebesvär, sjukdomar, skador etc. Frågorna avsåg att kartlägga vederbörandes inställning till bostadens lämplighet med avseende på utformning av kök, toalett-, bad- eller duschrut och trösklar respektive dörrbredder. Av 21 000 svarande angav 20 300 personer, boende i hus uppförda före 1965, brister i toalett-, bad- och duschrutens utformning, alltså i bostadshus där handikappade i regel har sina bostäder. Likartade siffror redovisas för kökens utformning, trösklar och dörrbredder. Av de »ej belättna» är ca 40 % förflyttningshämjade, och sannolikt utgör deras rörelsebesvär i stor utsträckning grund för deras bedömning av bostaden. Det är därvid att märka att siffrorna gäller en ort som har byggt relativt många lägenheter för handikappade.

En av de väsentligaste orsakerna till detta förhållande är att de handikappade som har större behov av specialinredda lägenheter inte har ekonomiska möjligheter att efterfråga nyproducerade lägenheter.

Många handikappade är ensamstående eller har sådana inkomster eller sådan familjestorlek att de inte heller är berättigade till familjebostadsbidrag. Inte heller är pensionärsbostäder i regel aktuella för dem.

Familjer med handikappade medlemmar har oftast väsentliga merkostnader som icke täckes av eventuellt utgående invaliditetsersättning.

Det har bl. a. från De handikappades riksförbunds sida ansetts nödvändigt att främja en bättre bostadsstandard för handikappade genom särskilda invalidbostadsbidrag. På rekommendation från stads- och kommunförbunden har också en del städer infört subventioner av handikapplägenheter, varvid syftet är att hyran för sådan lägenhet icke skall överstiga 20 %, i vissa fall 15 %, av familjeinkomsten.

Sådana subventioner har emellertid endast införts i 27 kommuner. Det synes därför icke vara möjligt att denna väg snabbt åstadkomma en hyresättning som ger handikappade förutsättningar att efterfråga moderna, för dem lämpligt utformade lägenheter. Då bostadsort och kommuns ekonomiska förutsättningar att införa ifrågavarande subventioner icke bör vara avgörande för att man skall kunna lösa bostadsfrågan för handikappade, vill vi förorda att frågan om statliga hyresbidrag till handikappbostäder utredes. Vi vill förorda en statlig subvention, utformad som den som håller på att skapas i Göteborg och som tillämpas i Västerås.

Med stöd av ovanstående hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär att familjepolitiska kommitténs uppdrag vidgas till att även utreda frågan om statliga hyressubventioner åt handikappade.

Stockholm den 25 januari 1967

Göran Karlsson (s)

Ivar Högström (s)